

PAPER DETAILS

TITLE: Yelki (Izmir-Güzelbahçe) Mezarligi

AUTHORS: Sedat BAYRAKAL,Ertan DAS

PAGES: 25-41

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/152378>

YELKİ (İZMİR/GÜZELBAHÇE) MEZARLIĞI

Sedat BAYRAKAL-Ertan DAŞ

Özet

Yelki, İzmir'in güneybatısında, Güzelbahçe'ye bağlı bir beldedir. Kentin üç ada halinde düzenlenmiş olan mezarlığı günümüzde de gömüye açıktır. Mezarlıkta yer alan mezar taşlarından en eskisi 1741 tarihli dir.

Bu çalışmada, 1 numaralı adada yer alan 87 mezar taşı değerlendirilmiştir. Taşların kitabeleri okunmuş, fotoğrafları çekilerek çizimleri yapılmış, form ve süsleme özellikleri incelenerek ayrıntılı bir katalog hazırlanmıştır.

Mezarlıkta, az sayıda ayak ucu taşı bulunması tespit edilen önemli özelliklerden biridir. Batı Anadolu Bölgesinde yer alan pek çok mezarlıktaki gibi, burada da kadın mezar taşlarının erkek mezar taşlarına göre daha yoğun süslemeye sahip olduğu dikkat çekmektedir. Süslemelerde, bitkisel ve geometrik unsurların yanısıra cami tasvirlerinin de kullanılması, önemli bölgesel özellikler arasında sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: Mezar, mezar taşı, süsleme, İzmir, Yelki

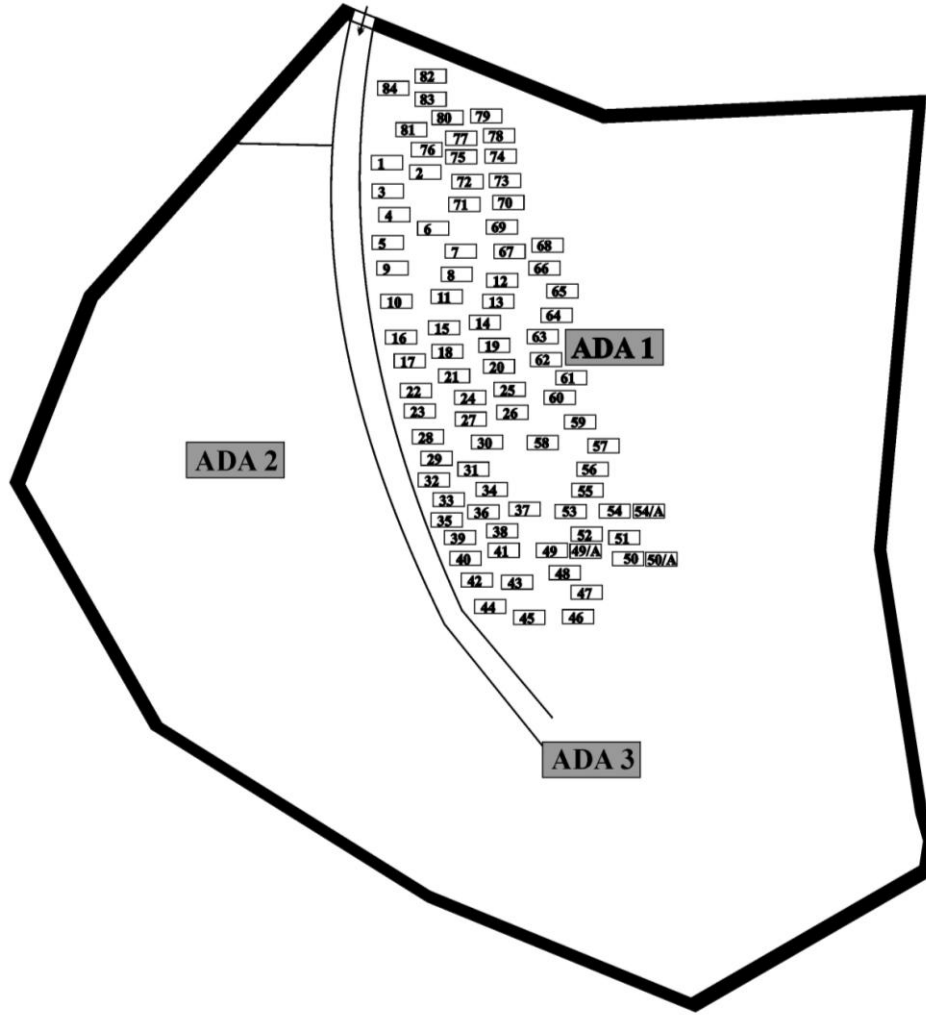
Abstract

Yelki is a town belongs to Güzelbahçe. The cemetery of the town which is organized as three main sectors is still being used today. The earliest tombstone dates back to 1741.

In this study 87 tombstones within the sector I have been evaluated. The inscriptions were read, photographed and drawings were made. A detailed catalogue was prepared by examining their form and decoration.

On of the important observation is that presence of rather few footstones. The tombstones of the women are more intense in decoration compared to those of men as seen many other graveyards in Western Anatolia. In addition to floral and geometric patterns, the use of mosque depictions can be seen within the important regional features.

Key Words: Tomb, tombstone, decoration, İzmir, Yelki

Şek.1-Yelki Mezarlığı. Vaziyet planı.

Yelki, İzmir'in güneybatısında, İzmir-Seferihisar karayolu üzerinde, Güzelbahçe'ye bağlı bir beldedir. Kentin güneyinde yer alan ve günümüzde kent içinde kalmış olan eski mezarlık yeni gömüye de açıktır. Mezarlığın çevresi yakın zamanda

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

yapılan bir ihata duvarıyla çevrilmiş ve güneyden geçen Atatürk caddesi üzerine ana giriş kapısı yerleştirilmiştir (Şek.1, Fot. 1).

Mezarlık, girişten başlayıp güney uca kadar uzanan bir yol ile ikiye ayrılmıştır. Yolun doğusundaki kısım 1 numaralı ada, batısındaki kısım 2 numaralı ada ve güney uçta yer alan kısım ise 3 numaralı ada olarak düzenlenmiştir (Fot. 2). 1 ve 2 numaralı adalarda eski ve yeni mezar taşları, 3 numaralı adada ise yalnızca yeni mezar taşları dikkati çekmektedir.

Eski mezar taşlarının ait oldukları mezarlar bugün tamamen kaybolmuş durumdadır. Mezarlığın yeni gömüye de açık olması nedeniyle pek çok mezar tahrip edilmiş, mezar taşlarının yerleri de değiştirilmiştir. Yüzeyde tespit ettiğimiz mezar taşlarının dışında, tamamen toprak altında kalmış taşların da olduğu muhakkaktır. Bu tür mezar taşları ile ilgili bilgilere ancak kapsamlı bir kazı çalışması sonucunda ulaşmak mümkün olacaktır.

Bu çalışmada toplam 87 mezar taşı değerlendirme kapsamına alınmıştır¹. Mezarlıktaki bütün mezar taşlarını kapsayan eksiksiz bir katalog oluşturmak üzere, mezar taşlarının kitabeleri okunmuş, fotoğrafları çekilmiş çizimleri yapılmış ve bir envanter numarası verilerek mezarlığın krokisi üzerinde yerleri işaretlenmiştir.

Yelki mezarlığında, tespit edebildiğimiz en eski mezar taşı 1154/1741-42 tarihli, *Ketenci Hacı Ali Ağazade Mehmed Ali Ağa*'ya ait (Katalog no 9) mezar taşıdır. Mezar taşları arasında kronolojik bir sıralama yapıldığında 1167/1753-54 yılında 7, 1202/1787-88 yılında ise 12 mezar taşı olduğu dikkati çekmektedir. Bu yıllardaki artışı, bir salgın hastalıkla veya bir doğal felaketle açıklamak mümkündür.

Yelki mezar taşları katoloğunda, mezar taşı literatüründe verilen form adları temel alınarak sınıflandırılmıştır. Mezarlıkta, aşağıda verilen 3 farklı formda mezar taşı tespit edilmiştir.

1-Başlıklı: Bu tip mezar taşlarının boyun kısımları üzerinde fes ve sarık tipi bir başlık yer almaktadır ve yalnızca erkek başucu taşlarında kullanılmıştır. Mezarlıkta yer alan 87 taşın 58'i bu tiptedir.

2-Kemerli: Mezar taşlarının alınlık kısmında üçgen kemer (5 örnek), gemi teknesi kemer (16 örnek) ve dekoratif kemer (3 örnek) olmak üzere üç tip kemer görülmektedir. Kadın başucu taşları ile erkek/kadın ayak ucu taşlarında kullanılmıştır.

¹ Yelki mezarlığındaki mezar taşları bir makale boyutunu aşacak sayıda olduğu için, bu bölümde yalnızca 1 numaralı adada yer alan mezar taşları ele alınmıştır. 2 numaralı adada yer alan taşlar ayrıca değerlendirilecektir.

3-Omuzlu: Alınlık kısmı iki yandan omuz benzeri birer çıkıntıyla sonlanmaktadır. Yalnızca kadın baş ucu taşlarında kullanılan bu tip, yalnızca 5 mezar taşında denenmiştir. Bu tip mezar taşlarının alınlık kısımları ışınsal bir motifle doldurulmuştur.

İncelediğimiz 87 mezar taşından 58'i bir erkeğe, 29'u ise bir kadına aittir. Bu rakamlar, erkeklere kadınlardan daha çok mezar taşı yapıldığını göstermesi açısından ilgi çekicidir.

Erkeklere ait başucu taşları ile kadınlara ait başucu taşları farklı formlarıyla dikkati çekmektedir. Erkek başucu taşları, günlük yaşamda kullanılan sarık, kavuk, fes gibi başlıkların boyun kısmı üzerine eklenmesiyle oluşturulmuştur. Kadın başucu taşları üçgen, gemi teknesi ya da dekoratif kemer şeklinde bir alınlığa sahiptir. Ayak ucu taşlarında erkek ya da kadın ayırımının ortadan kalktığı gözlenmektedir. Yelki mezarlığında yalnızca 3 ayak ucu taşı tespit edilmiştir. Osmanlı dönemi mezarlarında genellikle uygulanan, mezarın baş ve ayak ucuna birer taş dikme yönteminin Yelki mezarlığında uygulanmadığı görülmektedir. Bunun, büyük oranda kişilerin ekonomik durumlarından kaynaklandığı düşünülebilir. Köylüler tarafından doğrulanmamakla birlikte, üzerlerinde herhangi bir yazı bulunmaması nedeniyle, ayak ucu taşlarının kireç yapımında kullanılmış olabileceği olasılığını da göz önünde bulundurmamak gerekir.

Yelki mezarlığındaki mezar taşlarının büyük bir kısmı mermerden yapılmıştır. Yalnızca birkaç örnekte kireç taşı gibi daha yumuşak bir malzemenin kullanıldığı mezar taşları da vardır.

Katalog'da, kitabede yer alan Hicri/Rumi tarih ile bu tarihin Miladi karşılığı verilmiştir. Bu tarih mezar taşının yapıldığı tarih değil, mezarda yatan kişinin ölüm tarihidir. Mezarlar genellikle, gömü tarihinden bir yıl sonra yapıldığı için, mezar taşlarının da üzerinde yazan tarihten bir yıl sonra yapılmış olması mümkündür. Ölmeden önce, kişinin kendi mezar taşını yaptırdığı durumlarla da karşılaşılmakla birlikte, Yelki mezarlığındaki taşlar üzerinde bu tür bir bilgiye rastlanmamıştır.

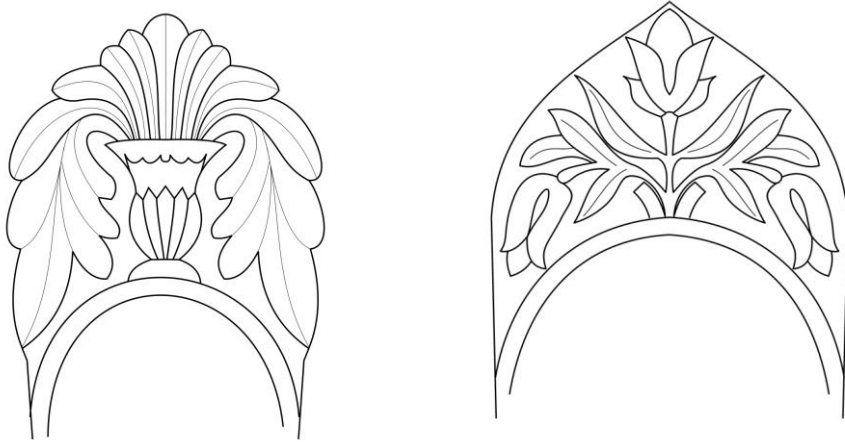
Yelki mezar taşlarını, üzerlerindeki süslemelere göre, *bitkisel süslemeliler*, *geometrik süslemeliler* ve *mimari tasvirli* olmak üzere üç grupta değerlendirmek mümkündür.

BİTKİSEL SÜSLEMELİLER

Yelki mezarlığındaki mezar taşları üzerinde yer alan bitkisel süslemeler erkek ya da kadın mezar taşına göre, karakter açısından farklılık göstermemektedir. Ancak, kadın mezar taşlarının erkek mezar taşlarına göre daha yoğun süslemeye sahip olduğu görülmektedir. Örnekler, bu durumun yalnızca Yelki mezar taşları için değil Anadolu'daki geç Osmanlı dönemi mezar taşlarının tümü için geçerli olduğunu göstermektedir.

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

Erkek mezar taşları, gövde üzerinde bir kitabelik, onun üzerinde bir boyun ve bir başlıktan oluştuğu için, süsleme yapılacak alan açısından sınırlıdır. Genellikle kitabeliği çerçeveleyen çiçek, yaprak ya da geometrik kenar şeritleri; boyun kısmında alem ve başlık üzerinde, feslerde püskül, sarıklarda dolamların arasına sıkıştırılmış gül ana süsleme öğelerini oluşturmaktadır (Fot. 3,4).

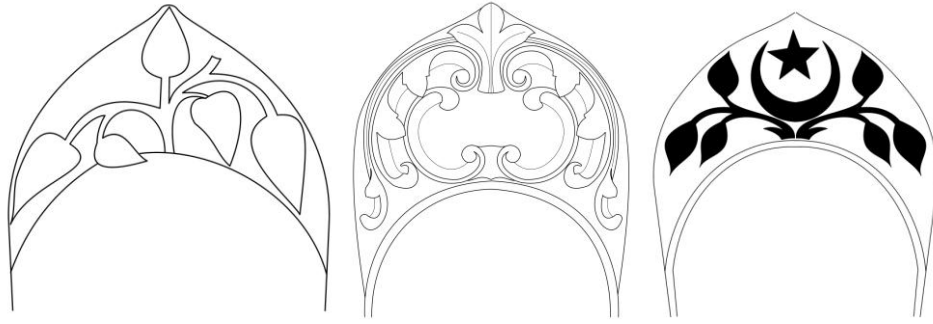
Şek. 2- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında bitkisel süslemeler.

Kadın mezar taşları, genellikle üstten kemerli bir alınlıkla sınırlandırılmış, bu nedenle de süslemeye uygun bir alan elde edilmiştir. Kadın mezar taşlarında, alınlığın içi, ağaç, çiçek, yaprak ya da bunların tümünün bir araya getirildiği öğelerle doldurulmuştur (Şek. 2;3,4 Fot. 5,6,7,8). Bitkisel süslemelerde, abartılı boyutlarda ve Barok karakterli yaprakların yanı sıra, doğadaki bitkilerin taklit edildiği, gerçeğe yakın formlarla da karşılaşılmaktadır.

Bitkisel süsleme içeren örnekler, geometrik süslemeli ya da mimari tasvirli mezar taşlarına göre, sayıca daha çoktur. Tek başına ağaç, dal, yaprak, çiçek ya da çiçek gruplarından oluşan süslemelerin yanı sıra, bunlardan birkaçının biraraya getirilmesiyle oluşturulan kompozisyonlar da vardır. Yelki mezarlığında baş ucu taşları üzerine işlenen bu tür süslemeler ayak ucu taşlarında görülmez. Tespit edebildiğimiz birkaç örnek üzerinde, ayak ucu taşlarına özgü olan servi ya da sarmaşık tercih edilmiştir.

Selçuklu ve Beylikler döneminde genel olarak girift ve Arabesk kompozisyonlar oluşturan bitkisel süslemeler, Lale devrinden sonra, daha gerçekçi biçimlerle kullanılmıştır. Osmanlı döneminde, çeşitli malzeme üzerine ve çeşitli tekniklerle uygulanmış, bol sayıda bitkisel süslemeyle karşılaşılmaktadır. Saksı çiçeği, buket ve tek çiçek resimlerinin yanı sıra, 18. yüzyıldan itibaren, Avrupa sanat akımlarının etkisiyle yapılmış, abartılı boyutlarda stilize bitki motifleri, mezar taşları

üzerinde yoğun olarak görülmektedir. Yelki mezar taşlarında, başta Hz. Muhammed'in sembolü olan gül, güzellik ve zerafetin sembolü olan lale olmak üzere, sürekli yeşil kalmasıyla ve uzun boyuyla ebedi olanı simgeleyen servi ağacı²; ve birçok stilize bitki motifi bulunmaktadır³. Türk süsleme sanatlarında, üzüm, nar, incir, haşhaş, enginar, mısır koçanı, ve buğday başağı gibi taneli bitki ve meyvalar genellikle, doğurganlığın, bereketin ve hayat ağacı'nın sembolü olarak⁴, eski çağlardan beri kullanılagelen süslemeler arasındadır⁵. Ancak, Yelki mezar taşlarında bu tür bezemelere rastlanmamaktadır. Mezar taşlarında, doğada bulunmayan gerçek dışı yaprak motiflerinin yanısıra, kenger, hurma ve çınar ağacının yaprakları ile yasemin, lale, sümbül, karanfil, nergis gibi çiçekler de hayat ağacı motifi olarak değerlendirilmiştir. Enginar bitkisi, servi ağacı ve asma dalı motifleri genellikle serbest biçimlerde uygulanırken, yasemin, sümbül, sarmaşık, karanfil gibi çiçeklerin, daha çok vazo içinde veya çiçek sepeti şeklinde tasarlandığı görülmektedir.

Şek. 3- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında bitkisel süslemeler.

GEOMETRİK SÜSLEMELİLER

Yelki mezarlığında, geometrik şekillerin ve sembolik anlamlar yüklenebilecek bazı motiflerin işlendiği mezar taşları sayıca azdır. Tespit edebildiğimiz birkaç mezar

² Servi Ağacı, özellikle mezar taşı süslemelerinde en çok kullanılan motiftir. Bu motifle ilgili bilgi için bk. C. Çulpan, **a.g.e.**; M.M.Tayanç, Türk Süslemelerinde Servi Ağacı, **İstanbul Belediye**, S.17, İstanbul 1962, s.4.

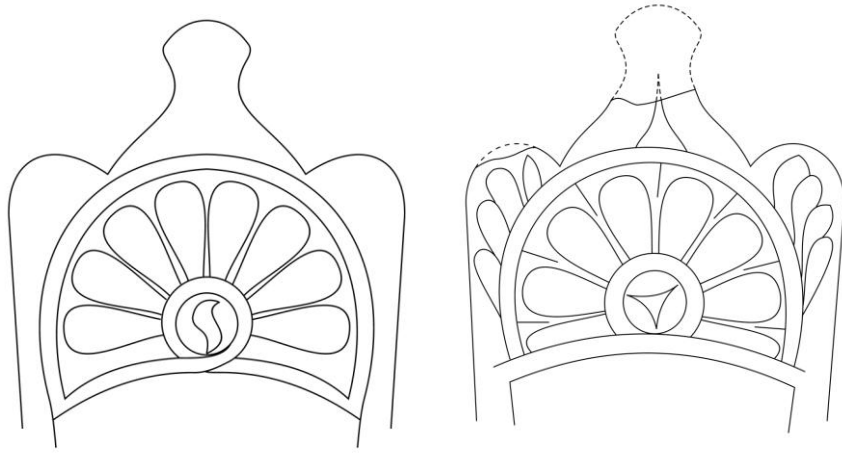
³ Mezar taşlarında kullanılan bazı süslemelerin simgesel anlamları ile ilgili ayrıntılı bilgi için bk. B.Oğuz, **Mezar Taşlarında Simgeleşen İnançlar**, İstanbul 1983.

⁴ Hayat ağacı motifinin gelişimiyle ilgili bilgi için bk. G.Öney, Anadolu Selçuklu Sanatında Hayat Ağacı Motifi, **Belleten**, XXXII, s.27-30, 39-42.; G.Erbek, Hayat Ağacı Motifi, I,II, **Antika**, Sayı 15-16,İstanbul, Tarihsiz, s.26-31, 26-33.

⁵ Tahlıl taneleri ile ilgili çeşitli inançlar için bk. M.N.Mascetti, **İçimizdeki Tanrıça, Kadınlığın Mitolojisi**, (Çev. B.Çorakçı), İstanbul 1990, s.204-205.

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

taşı üzerine işlenen, içi ışınlarla doldurulmuş daireler ile, daha çok 20. yüzyılın ilk yarısına tarihlenen taşlarda görebildiğimiz ayyıldız motifi dışında basit kenar şeritleri, sivastika ve volütler bu grupta değerlendirilebilir (Şek. 3, Fot. 9,10).

Şek. 4- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında geometrik süslemeler.

Genel anlamda güneşi sembolize eden daire ve dairenin çeşitli biçimlerde yorumlanmasından oluşan motifler, yeryüzündeki inançlardan bir çoğunun sıklıkla kullandığı bir semboldür⁶. Başlangıcı ve sonu belli olmayan bir görünüme sahip olması, Monoteizm sembolü olarak da kullanılma nedeni olmuştur. İlkel dinlerde en büyük tanrı güneştir. Güneş sembolü, Mısır tanrısı Ra'dan, Hristiyan azizlerinin başlarındaki hale'ye ve mezar taşlarındaki içi ışınlarla veya çok kollu yıldızlarla doldurulmuş daireye kadar, “*ebedi yaşam*” ifadesi olarak, gelenek ve inançların sembolik göstergesi biçiminde yorumlanabilir.

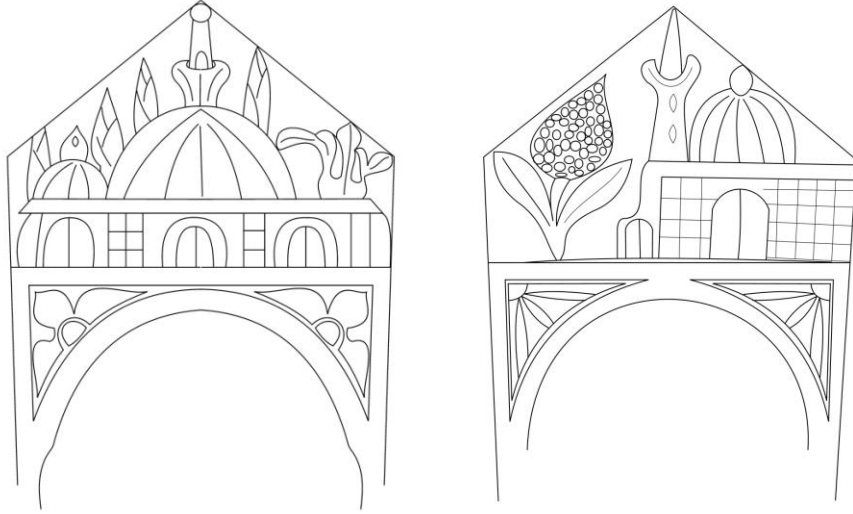
MİMARİ TASVİRLİLER

Mimari Tasvirli Mezar Taşları başlığı altında değerlendirdiğimiz grupta iki yapı tipi görülmektedir. Bunlardan ilki ve en çok tercih edileni Cami tasvirleri, diğeri ise işlevi hakkında kesin fikir yürütemediğimiz kubbeli ya da kırma çatılı yapı

⁶ Dairenin daha bir çok sembolik anlamı bulunmaktadır, ayrıntılı bilgi için bk., N.Ersoy, **Semboller ve Yorumları**, İstanbul 2000, s.72-80; E.,Daş, “Seferihisar’daki Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarında Süsleme”, **Dünden Yarına Seferihisar Sempozyumu Bildirileri**, İzmir, 7-8 Ekim 2004, s.29-39.

tasvirleridir⁷. Batı Anadolu Bölgesindeki diğer mezarlıklarda olduğu gibi, mezar taşlarına işlenen cami tasvirleri için klasik sayılabilecek, ortada bir cami tasviri ve caminin iki yanında abartılı boyutlarda işlenmiş yaprak ya da çiçek motiflerinden oluşan kompozisyonun, burada da değişmeden uygulandığı söylenebilir (Şek. 4; fot. 11,12,13).

Bu taşlar, aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek, genellikle üçgen veya sivri kemere benzer bir alınlıkla son bulmaktadır. Alınlığın içine yerleştirilen mimari tasvirler, ortada ya da yanlarda yer alabildiği gibi, alınlığın bütün yüzeyini kaplayacak şekilde de yerleştirilebilmektedir. Tasvir yana kaydırılmışsa, diğer tarafa genellikle, saksı çiçeği, bir vazodan çıkan çiçek demetleri veya büyükçe bir yaprak motifi işlenmiştir.

Şek. 5- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında mimari tasvirler.

Bazı örneklerde, cephe yüzeyleri, yatay ve düşey çizgilerle bölünerek duvar örgüsü belirtilmiştir. Cephenin alt ortasına yerleştirilen, çift kanatlı giriş kapılarının kapı kanatlarından biri, genellikle açık olarak tasvir edilmiştir.

Mimari tasvirli mezar taşlarının bazılarında, tasvirin çevresinde, üzerleri kırma çatıyla örtülmüş çeşitli yapılar ile neredeyse kompozisyonun vazgeçilmez bir ögesi olarak ay ve selvi motifleri bulunmaktadır.

⁷ Batı Anadolu Bölgesindeki mimari tasvirli mezar taşlarıyla ilgili bilgi için bk. E.Daş, Çeşme Mezarlığındaki Mimari Tasvirli Mezar Taşları, **Sanat Tarihi Dergisi**, VIII, İzmir 1996, s.21-32; G.Tuncel, **Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları**, Ankara 1989.

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

Batı Anadolu Bölgesindeki hazire ve mezarlıklarda, 18.-19. yüzyıllara tarihlenen, bol sayıda cami tasvirli mezar taşı vardır. Araştırmalar, bu tür tasvirlerin kadın mezar taşlarında tercih edildiğini, erkek mezar taşlarında ise ender olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır⁸. Cami tasvirli mezar taşlarında, tasvirlerin kat ve kubbe sayıları, örtü sistemleri, cephe düzenleri, minare sayıları ve hatta minyatür geleneğine bağlanabilecek resimsel karakterleri, Batı Anadolu'daki bütün mezar taşlarında ortak özellikler göstermektedir.

KATALOG I

Katalog'da kullanılan kısaltmalar:

1: gemi teknesi kemer	5: omuzlu	e: erkek
2: sivri kemer	6: başlıklı	k: kadın
3: dekoratif kemer	a: ayak ucu taşı	
4: üçgen	b: baş ucu taşı	

⁸ Diğer örneklerle ilgili bilgi ve resim için bk. Y.Önge, "Anadolu Sanatında Cami Motifi", *Önasya*, 4/4, Ekim 1968, s.10-11.; E.Daş, "Foça Osmanlı Mezarlığındaki Tasvirli Mezar Taşları", *Geçmişten Günümüze Uluslar arası Foça Sempozyumu, Bildiriler*, Ankara 1997, s.61-68, fot. 8; E.,Daş, "Seferihisar'daki Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarında Süsleme", *Dünden Yarına Seferihisar Sempozyumu Bildirileri...*, s.29-39.

Sedat Bayrakal-Ertan Daş

No	Mezar Taşında Yazan İsim	Tarih	Konum/ Cinsiyet	Alınlık Formu	Süsleme
1	Anbarcıoğlu Mehmed	1314/1896-97	b/e	6	göl
2	Ahmed Reis kızı Ayşe	1202/1787-88	b/k	4	yaprak
3	Lütfullah kerimesi Gülsüm	1232/1816-17	b/k	4	mimari
4	Halil oğlu Lütfullah	1245/1829-30	b/e	6	-
5	Karac[a]oğlu Ali oğlu Halil	1208/1793-94	b/e	6	-
6	Hacı Halil oğlu Hacı Hasan	1202/1787-88	b/e	6	-
7	Ali oğlu Hasan	1287/1870-71	b/e	6	-
8	Fatma	1167/1753-54	b/k	5	ışinsal
9	Ketenci Hacı Ali Ağazade Mehmed Ali Ağa	1326/1908-09	b/e	6	çiçek, yaprak
10	Hüseyin kızı Rukiye	1154/1741-42	b/k	6	mukarnas
11	Fatma	1166/1752-53	b/k	6	-
12	Mehmed	1167/1753-54	b/e	6	-
13	Mehmed	1167/1753-54	b/e	6	-
14	Ahmed	1167/1753-54	b/e	6	-
15	Uzun Hasan oğlu Halil	Ramazan 1202 Haziran 1788	b/e	6	-
16	Mehmed	1180/1766-67	b/e	6	-
17	İbrahim oğlu Abdullah	1202/1787-88	b/e	6	-
18	Eyyüb oğlu Ömer	1202/1787-88	b/e	6	-
19	Ayvazoğlu oğlu Bekir	1220/1805-06	b/e	6	-
20	Mağribli Abdullah oğlu Seyyid Ahmed	1222/1807-08	b/e	6	-
21	Ayvazoğlu Mustafa	1220/1805-06	b/e	6	-
22	Ayvazoğlu Abdullah oğlu İbrahim	1217/1802-03	b/e	6	-
23	Abdullah oğlu Seyyid İbrahim	1214/1799-1800	b/e	6	-
24	Çobanoğlu Süleyman oğlu Ali	1192/1778-79	b/e	6	-
25	Çobanoğlu Süleyman oğlu	1202/1787-88	b/e	6	-

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

No	Mezar Taşında Yazan İsim	Tarih	Konum/ Cinsiyet	Alınlık Formu	Süsleme
	Hüseyin				
26	Otuzbiroğlu Deveci Mehmed Ağa	1288/1871-72	b/e	6	-
27	Hüseyin oğlu Mehmed	1222/1807-08	b/e	6	-
28	Çobanoğlu kerimesi Fatma	1237/1821-22	b/k	6	-
29	Karatopoğlu İbrahim oğlu Seyyid Ali	1239/1823-24	b/e	6	-
30	Hacıoğlu kızı Ayşe	1246/1830-31	b/k	4	mimari, yaprak
31	Eyyüboğlu Seyyid Eyüb	1238/1822-23	b/e	6	-
32	Eyyüboğlu Mahmud	1202/1787-88	b/e	6	-
33	Ömer ... kerimesi Topal Çakır oğlu Hasan zevcesi Fatma	1329/1911	b/k	1	çiçek, yaprak
34	Savran Mehmed kerimesi Rukiye	1314/1896-97	b/k	1	yaprak
35	Molla Bekir Hasan oğlu İbrahim oğlu Hasan	1298/1880-81	b/e	6	-
36	Otuzbiroğlu Hüseyin kerimesi Münire	1315/1897-98	b/k	1	çiçek, yaprak
37	 Ahmed Ağa	1308/1890-91	b/e	6	-
38	Otuzbiroğlu Hüseyin Ağa kerimesi Ayşe	1302/1884-85	b/k	3	yaprak
39	Otuzbiroğlu Hüseyin oğlu Mehmed	1304/1886-87	b/e	6	-
40	Hacı Hüseyin zevcesi Hatice	1291/1874-75	b/k	3	yaprak
41	Hacı Hüseyin oğlu Molla Mehmed mahdumu Molla Hüseyin	1298/1880-81	b/e	6	-
42	Hacı Memiş cariyesi Fatma	1246/1830-31	b/k	4	mimari, servi
43	Halil oğlu İsmail	1252/1836-37	b/e	6	-
44	oğlu oğlu İbrahim oğlu Hüseyin	1299/1881-82	b/e	6	-
45	Ahmed Ağa damadı İbrahim	1313/1895-96	b/e	6	-

Sedat Bayrakal-Ertan Daş

No	Mezar Taşında Yazan İsim	Tarih	Konum/ Cinsiyet	Alınlık Formu	Süsleme
46	İzmirli Mustafa Efendi kerimesi Sıdıka Hanım	1305/1887-88	b/k	3	yaprak
47	Molla Bekir oğlu Hüseyin Ağa	1313/1895-96	b/e	6	-
48	Süleyman oğlu Mustafa Çavuş	1337/1918-19	b/e	6	-
49	Hacı Hüseyin oğlu Mustafa	1334/1915-16	b/e	6	-
49/A	-	-	a/e	1	çiçek, yaprak
50	Kuyucu Ali Dayı bin Mustafa	1327/1909	b/e	6	çiçek, yaprak
50/A	-	-	a/e	1	çiçek, yaprak
51	Hacı Hüseyin oğlu Mustafa kerimesi Zehra Hanım	1328/1910	b/k	1	çiçek, yaprak
52	Hacı Hasan oğlu Mustafa kerimesi Şaziye	1331/1912-13	b/k	1	yaprak, ay yıldız
53	Hasan Bölükbaşı oğlu Ali kerimesi Şerife	1315/1897-98	b/k	1	yaprak
54	Hasan Bölükbaşı oğlu Ali	1307/1889-90	b/e	6	-
54/A	-	-	a/e	1	çiçek, yaprak
55	Mustafa Efendi-zade Hatib Molla Mehmed Efendi	1343/1924	b/e	6	-
56	Hacıoğlu Mustafa Ağa kerimesi İzmirli Mustafa Efendi'nin zevcesi Ümmühan	1324/1906-07	b/k	1	yaprak
57	Hüseyin oğlu Hüseyin	1202/1787-88	b/e	6	-
58	Hüseyin oğlu Hüseyin	1202/1787-88	b/e	6	-
59	Halil	Muharrem 1166/ Ekim 1752	b/e	6	-
60	Süleyman	1154/1741-42	b/e	6	-
61	Emine	1167/1753-54	b/k	5	ışınsal
62	Fatma	1167/1753-54	b/k	6	-
63	Hüseyin kızı Ayşe	1202/1787-88	b/k	5	ışınsal
64	Karamanlı Köyü Ömer ehli Hatice	1197/1782-83	b/k	5	ışınsal, mimari

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

No	Mezar Taşında Yazan İsim	Tarih	Konum/ Cinsiyet	Alınlık Formu	Süsleme
65	Mehmed Ali oğlu Ali	1202/1787-88	b/e	6	-
66	 Mehmedoğlu kızı Ayşe	1202/1787-88	b/k	5	ışinsal
67	Fatma	1308/1890-91	b/k	1	bitkisel (ağaç)
68	Kırlı İbrahim oğlu Kadir kerimesi Emine Hanım	1339/1920-21	b/k	1	bitkisel (ağaç)
69	Hasan Amca oğlu Mehmed Ağa	1334/1915-16	b/e	6	-
70	Mustafa Ağa kerimesi Hacer[e] Hanım	1337/1918-19	b/k	1	yaprak
71	İzmirli Mustafa Efendi oğlu Abdullah mahdumu Mustafa	1330/1911-12	b/e	6	-
72	Hasan Amcaoğlu zevcesi Emine	1318/1900-01	b/k	1	yaprak
73	Mustafa Efendi Abdullah Ağa kerimesi Rukiye	1320/1902-03	b/k	1	yaprak
74	Mustafa Ağa kerimesi Emine	1336/1917-18	b/k	1	yaprak
75	Mehmed Ali oğlu Hüseyin	1201/1786-87	b/e	6	-
76	Osman	1167/1753-54	b/e	6	-
77	Mehmed Ali kızı	1202/1787-88	b/k	5	yaprak
78	Karatop Mustafa oğlu Ali	1338/1919-20	b/e	6	-
79	Karatopoğlu Ali Bey oğlu Mustafa Ağa	1311/1893-94	b/e	6	-
80	Kırlı Ahmed oğlu Mehmed Ağa	1333/1914-15	b/e	6	-
81	Kara Mustafa oğlu Mehmed oğlu Mustafa	1314/1896-97	b/e	6	-
82	Kara Mustafa oğlu Mehmed Ağa	1318/1900-01	b/e	6	-
83	Hacı Osman kızı Şerife Ümmühan	1231/1815-16	b/k	4	mimari
84	-	-	b	6	üçgen
85	Hasan oğlu Mehmed	1218/1803-4	b/e	6	-

Sedat Bayrakal-Ertan Daş

Fot. 1- Yelki Mezarlığı girişı.

Fot.2- Yelki Mezarlığı. 1 ve 2 numaralı adaları ayıran yol.

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

Fot.3,4- Yelki Mezarlığı. Erkek mezar taşlarından örnekler.

Fot.5,6- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında bitkisel süslemeler.

Fot.7,8- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında bitkisel süslemeler.

Fot.9,10- Yelki Mezarlığı. Kadın ve erkek mezar taşında geometrik süslemeler.

Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı

Fot.11,12- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşlarında cami tasvirleri.

Fot.13- Yelki Mezarlığı. Kadın mezar taşında cami tasviri.